

Vraag nr. 268
van 23 augustus 2001
van mevrouw RIET VAN CLEUVENBERGEN

Woonvormen – Terminologie

Beschut wonen, woonbegeleiding, kangoeroewonen, begeleid wonen, beschermd wonen, zorgwonen,... zijn veelgebruikte termen die naargelang de instantie/minister naar een andere inhoud verwijzen. Het kan hier gaan om ouderen of jongeren, mensen met een handicap, opvang in het kader van welzijns-/gezondheidsvoorzieningen, psychiatrie.

Dit maakt het er voor de groep die om één of andere reden zoekt naar ondersteuning in zijn wonen, niet doorzichtiger, laat staan gemakkelijker op. Inhoudelijk is deze verscheidenheid een goede evolutie, maar qua terminologie zorgt dit voor verwarring en dus ontoegankelijkheid.

1. Is een afstemming van de terminologie rond woonbegeleiding niet noodzakelijk ?

Werden daartoe reeds initiatieven genomen en zo ja, welke ?

2. Welke woonvormen zijn er voor personen die terzake enige begeleiding zoeken, georganiseerd door diensten die onder de bevoegdheid van de minister vallen ?

Welke tegemoetkoming/faciliteiten kan men krijgen ?

Aan welke voorwaarden moet men voldoen om hiervan gebruik te kunnen maken ?

Antwoord

1. Veeleer dan door een verscheidenheid aan terminologie, ben ik van mening dat een mogelijke ontoegankelijkheid in de hulpverlening samenhangt met een eventuele schaarste van het aanbod en/of een gebrek aan kennis van het beschikbare hulpaanbod. Vaak wordt de ontoegankelijkheid ook in de hand gewerkt door het bestaan van schotten of drempels in de regelgeving.

Daarom lijkt mij niet zozeer een afstemming van de terminologie rond woonbegeleiding noodzakelijk, dan wel een harmonisatie van de diverse opvangstelsels inzake voorwaarden, doelpubliek, financiering, ... gekoppeld aan lokale informatiepunten die de hulpvrager kun-

nen bijstaan in het formuleren van zijn hulpvraag en kunnen voorlichten omtrent de mogelijke oplossingen.

De hulpverlening wordt veelzijdiger, maar ook gespecialiseerder : voor elk type vraag ontstaat wel een typehulpverlening en de ene gebruiker heeft totaal andere noden dan de andere. Het welzijnsaanbod wordt complexer ; dit is trouwens een algemene maatschappelijke evolutie. De hulp van professionals in het maken van keuzes wordt meer en meer een noodzaak. Het is daarom van het allergrootste belang dat de gebruiker een beroep kan doen op goed gedocumenteerde, lokaal verankerde, onafhankelijke informatiepunten. De creatie van lokale dienstcentra speelt trouwens in op deze behoefte. In de sector voor personen met een handicap wordt trouwens reeds bij de inschrijving bij het Vlaams Fonds voor Sociale Integratie van Personen met een Handicap in voldoende professionele ondersteuning voorzien om de gebruiker naar de voor hem meest geschikte begeleidingsvorm te oriënteren.

Dus veeleer dan een afstemming van de terminologie (de samenleving, met de media voorop, is trouwens toch steeds creatiever en sneller in het bedenken van nieuwe termen ; de wetgever kan enkel recupereren) lijkt een afstemming van het aanbod mij noodzakelijk. Momenteel bereid ik trouwens een verruimd ouderendecreet voor.

2. Als minister bevoegd voor de bijstand aan personen organiseer ik de juridische voorwaarden en het administratief toezicht op woonvormen, permanent of partieel, voor kinderen, jongeren, personen met een handicap, thuislozen en ouderen. Voor de ouderen zijn, zoals de Vlaamse volksvertegenwoordiger weet, in de regelgeving rusthuizen en serviceflats of woningen – met – dienstverlening gedefinieerd. Deze zijn toegankelijk voor personen vanaf 60 jaar. De residentiële thuiszorgvoorzieningen zoals centra voor kortverblijf en dagverzorgingscentra zijn in principe voor een ruimer publiek bestemd, maar richten zich de facto in de eerste plaats tot ouderen.

In het algemeen welzijnswerk bestaan volgende woonvormen : begeleid (zelfstandig) wonen voor jongvolwassenen/algemene residentiële opvang voor mannen en vrouwen (waarbinnen ook het zorgwonen voor oudere en/of zorgbehoevende thuislozen is gesitueerd / residentiële opvang van vrouwen al dan niet met kinderen /

residentiële crisisopvang voor jongeren en volwassenen / begeleid wonen voor thuisloze volwassenen.

De hulp die wordt geboden, kan worden samengevat in volgende termen : het verstrekken van onderdak en dringende materiële hulp en zo nodig het organiseren van medische hulp / het bieden van budgetbegeleiding en/of budgetbeheer / schuldbemiddeling / het aanleren van vaardigheden om zelfstandig te kunnen wonen / het verlenen van psychosociale begeleiding gericht op het verhogen van de persoonlijke weerbaarheid, op het herstellen of opbouwen van een relatienetwerk en op het verhogen van de maatschappelijke zelfredzaamheid en participatie / in voorkomend geval : een passende nazorg.

Er zijn geen voorwaarden voor deze hulpverlening : voormelde woonvormen staan open voor elke thuisloze ongeacht zijn financiële situatie en zonder onderscheid naar ras, nationaliteit, godsdienst of ideologische overtuiging. Wat het aanbod naar jongvolwassenen betreft, geldt de leeftijdsgrens van 18 tot 25 jaar.

Het Vlaams Fonds kent tehuizen voor werkenden (gezinsvervangende tehuizen), tehuizen voor niet-werkenden (bezigheids- en nursingtehuizen), begeleid wonen, zelfstandig wonen, beschermd wonen en wonen onder begeleiding van een particulier. Met opzet wordt hierbij een verscheidenheid aan terminologie gebruikt, omdat de inhoud van de begeleiding ook verschillend is. De graad en de aard van de handicap zijn hierbij richtinggevend.